

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

Single Market Enforcement

Notification of Regulatory Barriers

Paziņojuma numurs : 2019/0280/EE (Estonia)

Projekts grozījumiem Tabakas likumā

Saņemšanas datums : 14/06/2019

Bezdarbības perioda beigas : 16/09/2019 (16/12/2019) (withdrawn)

Message

Ziņa 002

Komisijas ziņojums - TRIS/(2019) 01620

Direktīva (ES) 2015/1535

Ziņojuma tulkošana 001

Notifikācija: 2019/0280/EE

No abre el plazo - Nezahajuje odklady - Fristerne indledes ikke - Kein Fristbeginn - Viivituste perioodi ei avata - Καμμία έναρξη προθεσμίας - Does not open the delays - N'ouvre pas de délais - Non fa decorrere la mora - Neietekmē atlikšanu - Atidējimai nepradedami - Nem nyitja meg a késések - Ma' jiftaħ il-perijodi ta' dawmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Neotvorī oneskorenia - Ne uvaja zamud - Määräaika ei ala tästä - Inleder ingen frist - He ce предвижда период на прекъсване - Nu deschide perioadele de stagnare - Nu deschide perioadele de stagnare.

(MSG: 201901620.LV)

1. MSG 002 IND 2019 0280 EE LV 14-06-2019 EE NOTIF

2. EE

3A. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, siseturuosakond, toote ohutuse ja tarbijakaitse talitus.

Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn.

el.teavitamine@mkm.ee

3B. Sotsiaalministeerium, rahvatervise osakond.

Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn

triinu.taht@sm.ee

tel: 00 372 6269142

4. 2019/0280/EE - X00M

5. Projekts grozījumiem Tabakas likumā

6. Tabaka un tabakas izstrādājumi

7. EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2014/40/ES

8. Projektā ir ierosināti grozījumi Igaunijas Tabakas likumā (turpmāk "Tabakas likums"), izveidojot jaunu tabakas izstrādājumu kategoriju: "tabakas karsēšanas izstrādājumi". Tabakas likumu papildina ar noteikumiem par tabakas karsēšanas izstrādājumiem.

Ar projektu tiek novērsta tiesiskā nenoteiktība attiecībā uz tabakas karsēšanas izstrādājumiem Igaunijas tirgū. Pašlaik Igaunijā ir iespējams laist tirgū karsēšanas izstrādājumus kā smēķēšanai paredzētus izstrādājumus. Igaunijā ir ierobežota bezdūmu tabakas izstrādājumu aprīte (sk. Tabakas likuma 24. pantu). Karsēšanas izstrādājumi ir jaunieviesti tabakas

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

izstrādājumi, kuri būtībā ir klasificējami starp tradicionālajiem smēķēšanai paredzētajiem tabakas izstrādājumiem un parastajiem bezdūmu tabakas izstrādājumiem, tādēļ ir lietderīgi regulēt tabakas karsēšanas izstrādājumus atsevišķi.

Tabakas karsēšanas izstrādājums ir jaunieviests tabakas izstrādājums, ko patērē, neizmantojot tabakas degšanas procesu un lietojot piederumu tabakas karsēšanai. Tabakas karsēšanas izstrādājumu kategorijā ietilpst tikai tabakas izstrādājumi, kas ir uzskatāmi par jaunieviestiem izstrādājumiem Tabakas direktīvas un Tabakas likuma izpratnē.

Ar projektu paredz, ka tabakas karsēšanas izstrādājumiem nedrīkst būt raksturīga aromāta un tabakas karsēšanas izstrādājuma sastāvdaļām jābūt bez aromatizētājiem. Grozījumu mērķis ir ieviest kopīgus noteikumus attiecībā uz tabakas karsēšanas izstrādājumu, cigarešu, smēķējamās tabakas, kas paredzēta cigarešu tīšanai, kā arī elektronisko cigarešu saturu.

Saskaņā ar projektu uzlīmju izmantošana attiecas uz tabakas karsēšanas izstrādājumiem tāpat kā uz citiem tabakas izstrādājumiem.

Ar projektu paredz brīdinājumu par ietekmi uz veselību attiecībā uz tabakas karsēšanas izstrādājumiem. Projekta 13.1 panta 1. un 2. punkta formulējums balstās uz Tabakas direktīvas 12. panta 1. un 2. punktu. Projekta 13.1 panta 3. punkta formulējums balstās uz Tabakas direktīvas 12. panta 2. punkta otro teikumu un 9. panta 4. punkta b) apakšpunktu. Projekta 13.1 panta 3. punkta 2. un 3. apakšpunkta formulējums balstās uz Tabakas direktīvas 12. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu.

Saskaņā ar projektu līdzīgi ierobežojumi tabakas izstrādājumu lietošanas ziņā ir paredzēti arī attiecībā uz tabakas karsēšanas izstrādājumiem — lietošanas aizliegums personām, kas jaunākas par 18 gadiem, un tādu vietu sarakstu, kurās ir aizliegta vai ierobežota to lietošana, attiecina arī uz tabakas karsēšanas izstrādājumiem.

9. Tabakas karsēšanas izstrādājumu kategoriju izveide ir nepieciešama, lai novērstu juridiskās skaidrības trūkumu šādu jaunieviestu tabakas izstrādājumu klasificēšanā. Tabakas karsēšanas izstrādājumi ir tabakas izstrādājumi, kuri būtībā klasificējami starp tradicionālajiem smēķēšanai paredzētajiem tabakas izstrādājumiem un parastajiem bezdūmu tabakas izstrādājumiem, jo tie tiek karsēti, izmantojot piederumu karsēšanai, kā arī nesadeg un nerada dūmus. Tomēr tie lietošanas laikā rada gāzi, kurai ir traucējoša smarža un var izraisīt veselības riskus.

Ar projektu paredz, ka tabakas karsēšanas izstrādājumiem nedrīkst būt raksturīga aromāta un tabakas karsēšanas izstrādājuma sastāvdaļām jābūt bez aromatizētājiem. Grozījumu mērķis ir ieviest kopīgus noteikumus attiecībā uz tabakas karsēšanas izstrādājumu, cigarešu, smēķējamās tabakas, kas paredzēta cigarešu tīšanai, kā arī elektronisko cigarešu saturu. Saskaņā ar Tabakas likuma 8. panta 5. punktu cigaretēm un smēķējamajai tabakai, kas paredzēta cigarešu tīšanai, nedrīkst būt raksturīga aromāta. Raksturīgs aromāts ir izteikta garša vai smarža, kas nav tabakas smarža un garša un ko rada piedeva vai piedevu kombinācija, un kas ir sajūtama pirms cigarešu vai smēķējamās tabakas lietošanas vai tās laikā. Saskaņā ar Tabakas likuma 8. panta 6. punktu cigarešu un smēķējamās tabakas, kas paredzēta cigarešu tīšanai, sastāvdaļas, piemēram, filtri, papīri, iepakojums un kapsulas, nedrīkst būt aromatizētas. Ir aizliegts izmantot jebkādos tehniskus elementus, kas ļauj mainīt tabakas izstrādājumu garšu vai smaržu vai to dūmu intensitāti. Saskaņā ar Tabakas likuma 81. panta 2. punkta 5. apakšpunktu elektroniskās cigaretes šķidrums nedrīkst būt aromatizēts, izņemot gadījumus, kad tiek izmantots tabakas aromāts.

Ar grozījumu projektu tiek ievēroti Tabakas direktīvas principi un mērķi. Saskaņā ar Tabakas direktīvas preambulas 8. punktu par pamatu legislatīviem priekšlikumiem ir jāņem augsts aizsardzības līmenis, īpašu uzmanību pievēršot visām jaunajām tendencēm, kuru pamatā ir zinātniski fakti. Tabakas izstrādājumi nav parastas preces, un, ņemot vērā tabakas īpaši kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību, veselības aizsardzībai būtu jāpiešķir īpaša nozīme, it īpaši, lai samazinātu smēķēšanas izplatību jauniešu vidū. Preambulas 15. punktā ir noteikts, ka Pamatkonvencijas par tabakas kontroli pamatnostādnēs par tabakas izstrādājumu saturu un tabakas izstrādājumu atklāšanas regulēšanu izskan īpašs aicinājums aizliegt sastāvdaļas, kas pastiprina garšas īpašības, rada iespaidu, ka tabakas izstrādājumi ir labvēlīgi veselībai, izraisa asociācijas ar enerģiju un vitalitāti vai kas ir krāsojošas. Preambulas 18. punktā ir noteikts, ka atsevišķas piedevas izmanto, lai radītu iespaidu, ka tabakas izstrādājumiem ir labvēlīga ietekme uz veselību, ka tie samazina apdraudējumu

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

veselībai vai palielina modrību un uzlabo fiziskās spējas. Šādas piedevas, kā arī piedevas, kam nesadegušām ir kancerogēnās, mutagēnās vai reprotoksiskās (KMR) īpašības, būtu jāaizliedz, lai nodrošinātu vienlīdzīgus noteikumus visā Savienībā un augstu cilvēku veselības aizsardzības līmeni. Būtu jāaizliedz arī piedevas, kas palielina atkarību un toksicitāti. Preambulas 34. punktā ir noteikts, ka ir svarīgi pārraudzīt jaunieviestu tabakas izstrādājumu attīstības tendences. Ražotājiem un importētājiem būtu jānosaka pienākums iesniegt paziņojumu par jaunieviestiem tabakas izstrādājumiem, neskarot dalībvalstu pilnvaras aizliegt vai atļaut šādus jaunieviestus izstrādājumus. Tādējādi dalībvalsts pieņem lēmumu par jaunieviestu tabakas izstrādājumu pārdošanas atļaušanu, aizliegšanu vai ierobežošanu konkrētā dalībvalstī.

Saskaņā ar Tabakas direktīvas 7. panta 1. un 7. punktu dalībvalstis aizliedz laist tirgū tabakas izstrādājumus ar raksturīgu aromātu, kā arī tabakas izstrādājumus, kuru jebkuras sastāvdaļas satur aromatizētājus. Saskaņā ar Tabakas direktīvas 7. panta 12. punktu tabakas izstrādājumus, kas nav cigaretes un tinamā tabaka, atbrīvo no 1. un 7. punktā noteiktajiem aizliegumiem. Komisija var pieņemt deleģētos aktus, lai atsauktu minēto atbrīvojumu konkrētai izstrādājumu kategorijai. Ņemot vērā Tabakas direktīvas preambulā minētos principus un mērķus, kā arī pamatojoties uz 7. panta 2. punkta formulējumu, nav skaidrs, vai atbrīvojums attiecas arī uz jaunieviestiem tabakas izstrādājumiem. Tā piemērošana arī jaunieviestiem tabakas izstrādājumiem radītu nepamatotu atšķirīgu attieksmi attiecībā uz dažādiem tabakas izstrādājumiem (smēķēšanai paredzētiem tabakas izstrādājumiem, kā arī bezdūmu un tabakas karsēšanas izstrādājumiem) un saistītajiem izstrādājumiem (tostarp elektroniskajām cigaretēm).

Papildus iepriekš minētajiem apsvērumiem Tabakas direktīvas preambulas 54. punktā un 24. panta 3. punktā ir noteikts, ka dalībvalsts var arī aizliegt kādu konkrētu tabakas un ar to saistīto izstrādājumu kategoriju, pamatojoties uz konkrētiem apstākļiem attiecīgajā dalībvalstī un ar noteikumu, ka to attaisno vajadzība aizsargāt sabiedrības veselību, ņemot vērā augsto cilvēku veselības aizsardzības līmeni, kas panākts ar Tabakas direktīvu. Šādus valsts noteikumus paziņo Komisijai kopā ar apsvērumiem, kuru dēļ tie ieviesti. Komisija sešu mēnešu laikā no Tabakas direktīvas 24. panta 3. punktā paredzētā paziņojuma saņemšanas dienas apstiprina vai noraida valsts noteikumus pēc tam, kad, ņemot vērā augsto cilvēku veselības aizsardzības līmeni, kas panākts ar Tabakas direktīvu, ir pārbaudījusi, vai šie noteikumi ir pamatoti, vajadzīgi un samērīgi to mērķim un neietver patvaļīgu diskrimināciju vai slēptus ierobežojumus tirdzniecībai starp dalībvalstīm. Ja šajā sešu mēnešu laikposmā Komisija lēmumu nav pieņēmusi, valsts noteikumus uzskata par apstiprinātiem.

Igaunijas noteikumi par tabakas izstrādājumiem un saistītajiem izstrādājumiem ir izstrādāti, pamatojoties uz Tabakas direktīvas mērķiem, tostarp mērķi nodrošināt augstu aizsardzības līmeni, un ar tiem aizliedz aromatizētāju izmantošanu cigaretēs un smēķējamajā tabakā, kas paredzēta cigarešu tīšanai, kā arī elektroniskajās cigaretēs. Lēmums tika pieņemts, ņemot vērā šādus apstākļus: 1) termiskās apstrādes laikā aromatizētāju sadalīšanās procesa rezultātā rodas veselībai kaitīgi ķīmiskie savienojumi; 2) aromatizētāji var veicināt nikotīna pārdozēšanu; 3) aromatizētāji ir īpaši pievilcīgi jauniešiem, samazina riska apzināšanos attiecībā uz apdraudējumu veselībai, kas saistīts ar konkrēto izstrādājumu, un palīdz piesaistīt jaunus patērētājus, kuri nesmēķē, jo īpaši jauniešus; 4) aromatizētāju izmantošana alternatīvos tabakas izstrādājumos var veicināt parasto cigarešu lietošanu turpmāk un traucēt samazināt smēķēšanas izplatību.

Līdzšinējie pētījumi galvenokārt tika veikti attiecībā uz aromatizētājiem elektroniskajās cigaretēs, bet karsēšanas izstrādājumi ir ļoti maz pētīti, jo tie ir jaunieviesti izstrādājumi. Tā kā elektronisko cigarešu un karsēšanas izstrādājumu lietošana ir saistīta ar vielu karsēšanu un līdzīgu aromatizētāju izmantošanu, var uzskatīt, ka karsēšanas izstrādājumu sastāvā esošie aromatizētāji var radīt tādu līdzīgu risku, kādu elektroniskajās cigaretēs rada esošie aromatizētāji. Ja vien nav pierādīts pretējais, ir lietderīgi aizliegt aromatizētāju izmantošanu karsēšanas izstrādājumos, lai novērstu risku. Tas ir arī lietderīgi, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu, — nav pamata pret karsēšanas izstrādājumiem attiekties pielaidīgāk nekā pret elektroniskajām cigaretēm, jo nav pierādījumu, ka tie ir nekaitīgāki veselībai.

10. Atsauce(-es) uz pamatdokumentu(-iem): Tabakas likums;

Igaunijas paziņojums 2016/648/EE.

Pamatdokumenti nosūtīti ar šādiem iepriekšējiem paziņojumiem: 2014/253/EE; 2016/648/EE.

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

Single Market Enforcement

Notification of Regulatory Barriers

11. NĒ

12. —

13. NĒ

14. NĒ

15. JĀ

16. TBT aspekts

NĒ — projektam nav būtiskas ietekmes uz starptautisko tirdzniecību.

SPS aspekts

NĒ — projekts nav sanitārs vai fitosanitārs pasākums.

Eiropas Komisijas

Direktīvas (ES) 2015/1535 kontaktpunkts

Fakss: +32 229 98043

e-pasts: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu